

LIETUVOS MOKSLO TARYBA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 3, 01103 Vilnius,
tel. (8 5) 212 4933, faks. (8 5) 261 8535, el. p. lmt@ktl.mii.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188716281

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimui 2010-04-20 Nr. 4S-280
į 2010-03-30 Nr. 10/03

Kopija

Lietuvos Respublikos Prezidentei p. Daliai Grybauskaitei
Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkei p. Irenai Degutienei
Lietuvos Respublikos Ministrui pirmininkui p. Andriui Kubiliui
Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministrui p. Gintarui Steponavičiui
Lygių galimybių kontrolieri p. Aušrinei Burneikienei

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MOKSLŲ MOKSLINIŲ PUBLIKACIJŲ VERTINIMO

Lietuvos mokslo taryba (toliau – Taryba) išnagrinėjo Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo 2010 m. kovo 30 d. kreipimąsi dėl žemės ūkio mokslų mokslinių publikacijų vertinimo.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad „žemės ūkio“ mokslų nėra dabartinėje klasifikacijoje, yra biomedicinos mokslų srities kryptys: zoologija, agronomija, veterinarinė medicina, zootechnika, miškotyra. Taryba yra parengusi siūlymą dėl mokslų klasifikacijos peržiūrėjimo.

Vadovaudamasi 2009 m. balandžio 30 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu Mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54–2140), Taryba parengė ir 2009 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. VII-20 patvirtino minimalių kvalifikacinių valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų aprašą (toliau – aprašas). Aprašą rengė Tarybos ekspertų komitetai, sudaryti iš mokslo bendruomenės atstovų. Aprašo projektas buvo viešai svarstomas Tarybos plenariniame posėdyje 2009 m. spalio 12 d. Reikalavimai pagal mokslo sričių specifiką nustatyti atskirai humanitarinių ir socialinių mokslų (toliau – HSM) sričių ir fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų (toliau – FBT) sričių mokslininkams.

Taryba atsakinėjo į gaunamus klausimus dėl šiuo aprašu nustatytų kvalifikacinių reikalavimų taikymo.

Vadovaudamasi Mokslo ir studijų įstatymu Taryba nustato minimalius kvalifikacinius reikalavimus tik tiems asmenims, kurie pretenduoja užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo, vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo arba jaunesniojo mokslo darbuotojo pareigybes. Kitų tyrėjų pareigybių minimaliuosius kvalifikacinius reikalavimus nusistato pati institucija. Reikalavimai taikytini tik tiems asmenims, kurie po 2009 m. spalio 12 d. pretenduos pirmą kartą užimti valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybes. Šie reikalavimai neturi būti taikomi atgaline tvarka, taip pat mokslo darbuotojų atestacijoms. Be to, pažymėtina, kad šie reikalavimai netaikomi pedagoginiam personalui, o mokslo ir studijų institucijos, remdamosios minimaliais kvalifikaciniais reikalavimais turi teisę mokslo darbuotojų pareigybėms nusistatyti savo reikalavimus, ne mažesnius už minimaliuosius.

Minimalių kvalifikacinių reikalavimų apraše daug konkrečių taikymo galimybių yra ir pačioms institucijoms. Pabrėžtina, kad institucijų HSM sričių mokslininkų pareigybių kvalifikacinius reikalavimus per paskutiniuosius 5 metus nustato jų senatas (taryba). Pretendento darbo indėlių į mokslo sritį vertina institucijos konkurso komisijos, kurios nusprendžia, ar jo moksliniai darbai atitinka nurodytus apraše, ir apibendrina rezultatus (žr. aprašo 5–6 punktus). FBT sričių mokslo

darbuotojų reikalaujamas minimalus mokslinių straipsnių, paskelbtų tarptautiniuose mokslo leidiniuose per paskutiniuosius penkerius metus, skaičius gali būti mažesnis dėl per tą patį laikotarpį gautų tarptautinių sertifikatų, išleistų mokslinių monografijų, eksperimentinės plėtos darbų reikšmingumo. Pretendentų mokslo darbų ir kitos veiklos svarbą vertina institucijos konkurso komisijos (žr. aprašo 9-10 punktus). Institucijų konkurso komisijos turi teisę nuspręsti, kurios pretendentų į mokslo darbuotojų pareigybes veiklos laikytinos eksperimentinės plėtos darbais.

Manome, kad netikslinga detaliam reglamentuoti ir numatyti išimtis atskiroms mokslų kryptims. Mokslo ir studijų institucijos turėtų prisiimti daugiau atsakomybės už savo veiklą.

Taryba nebuvo atsakinga už mokslinės veiklos vertinimo metodiką, kurią rengė Švietimo ir mokslo ministerijos sudarytos darbo grupės. Švietimo ir mokslo ministerijos prašymu, Tarybos sudarytos ekspertų grupės, vadovaudamosios šia metodika, vertino 2008 m. mokslinę produkciją. Ekspertų grupės pripažino, kad metodiką būtina tobulinti.

Taryba, vykdydama Mokslo ir studijų įstatymu bei Nuostatais nustatytas funkcijas, sudarė Mokslinės veiklos vertinimo komisiją. Ši Komisija išplatino viešą kvietimą akademinėi bendruomenei iki liepos 1d. dalyvauti diskusijoje apie mokslinės veiklos vertinimo tvarką bei teikti siūlymus dėl mokslinės veiklos vertinimo kriterijų, dalintis gerąja kitų šalių patirtimi bei siųsti nuorodas į parengtus mokslo vertinimo dokumentus. Kviečiame Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimą bei visus mokslininkus dalyvauti šioje diskusijoje ir teikti konkrečius siūlymus dėl mokslinės veiklos vertinimo tobulinimo Lietuvoje.

Tarybos sudarymo principai nustatyti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu priimtais Tarybos nuostatais, ir pagrindinis Tarybos narių atrankos kriterijus yra jų moksliniai pasiekimai. Nė vienai mokslo sričiai ar kryptiai nenumatytos kvotos, todėl daryti išimtis biomedicinos mokslų srities atskirų kryptių mokslininkams būtų netikslinga ir pažeistų tuos pačius lygybės principus, kuriuos savo rašte mini Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas. Taryboje yra du komitetai – Gamtos ir technikos mokslų bei Humanitarinių ir socialinių mokslų. Vertindami praėjusių kadencijų Tarybos darbą ir reformuotos Tarybos dvejų metų darbo patirtį manome, kad tokia Tarybos struktūra šiuo metu yra optimali.

Pirmininkas

Eugenijus Butkus